

Dějiny Vietnamu 2, vybraná data k otázkovému okruhu: Války v Indočíně

Koloniální odčerpávání zdrojů udrželo v Indočíně nestabilní socioekonomickou strukturu s 90% chudého obyvatelstva s konfliktním vztahem vůči elitě a cizincům. Odvody rýže způsobily ve Vietnamu na konci 2. světové války hladomor.

Kritičtí intelektuálové byli umlčeni a rostl vliv exilových skupin v Číně s vazbou na evropský komunismus. Republikáni a komunisté se ve válkách spojili. Logistika a disciplinovaný management rozhodly o úspěchu převažující sovětské inspirace. Pod vedením Ho Či Mina byl **19. května 1941 založen Việt Minh** (Việt Nam Độc lập Đồng minh Hội) a organizací vojenské složky byl pověřen budoucí generál Võ Nguyên Giáp (1911-2013). Koncem roku 1944 probíhá v Cao Bằngu trénink zárodku vietnamské armády. Vietnamci byli připraveni na konec 2. světové války a po kapitulaci Japonska přistoupili v **srpnu 1945 k převratu a zajetí cizích jednotek**. Spěšně vyhlášení Vietnamské demokratické republiky 2. 9. 1945 ale nezabránilo obsazení Vietnamu čínskými republikánskými vojsky ze severu a Brity z jihu. Osvobození Francouzi 22. 9. 1945 znovu obsazují Saigon a trvají na koloniálním statu quo. Asi rok se bezvýsledně jednalo s částečným klidem zbraní.

První válka v Indočíně začala v průběhu listopadu a prosince 1946; do roku 1950 byla silnější koalice s Francií, pak Čínou podporovaný Vietnam.

Vyhlášení ČLR 1. října 1949 znamenalo z pohledu USA nežádoucí šíření vlivu SSSR a současně vedlo k obratu ve válce, protože ČLR a SSSR uznaly Việt Minh a podporovaly VDR. Proto **8. května 1950 USA a Francie podepisují dohodu o vojenské a ekonomické pomoci v Indočíně**, naproti tomu 12. 8. 1950 byli do VDR posláni čínští generálové. Díky čínské podpoře a zásobování Vietnamci uspěli v obléhání a **porážce Francie u Điện Biên Phủ 7. května 1954**.

První válku v Indočíně uzavírá konference v Ženevě 26.4.-21.7. 1954, která prozatímně rozdělila Vietnam na severní a jižní část, kdy počítala s volbami v roce 1956.

Volby se ale nerealizovaly pro nesouhlas USA, které nahradily slabší Francii v tlaku proti šíření komunismu. USA nepodepsaly plán ze Ženevy a **na Filipínách 5.-8. srpna 1954 podepsaly Obrannou smlouvu**, která sdružila USA, VB, Francii, Filipíny, Austrálii, Nový Zéland, Pákistán a Thajsko.

VDR a jižní Vietnam byly ze Ženevy rozděleny 17. rovnoběžkou a řekou Běn Hải. Na severu kontinuita VDR (1976 → VSR), na jihu dosazen katolický Ngô Đình Diệm a **27. října 1955** vyhlášena Republika Vietnam. Kvůli převažujícímu nacionalismu ale nejistý vývoj. Roku **1963 atentát na amerického prezidenta J.F. Kennedyho, dále v jižním Vietnamu sesazen + zabit prezident Diem**. Následuje eskalace tlaku a násilí po nejasném **incidentu v Tonkinském zálivu 4. srpna 1964**. USA ale v bojích ve Vietnamu podobně jako Francie nedosahují uspokojivých výsledků, proto se soustředí na bombardování.

1968: ofenziva Tet a v březnu masakr My Lai, od 13.5.1968 začínají jednání v Paříži, dohoda o konci války byla podepsána 27. ledna 1973. Bombardování a boje probíhaly průběžně jako forma nátlaku při jednání. USA se postupně stahovaly z Vietnamu a **VLOA nakonec při tažení na jih 30. 4. 1975 obsadila Saigon**.